

Tomografia Komputerowa

Informacja o badaniu

.....
imię i nazwisko pacjenta drukowanymi literami

Tomografia komputerowa (TK) jest nieinwazyjną metodą diagnostyczną pozwalającą na uwidocznienie tkanek i narządów dzięki różnicy w pochłanianiu promieniowania rentgenowskiego. W trakcie badania lampa rentgenowska wraz z układem detektorów obraca się wokół pacjenta, podczas gdy stół wraz z pacjentem przesuwają się prostopadle do płaszczyzny obrotu lampy-detektorów. Pochłanianie promieniowania mierzone jest w sposób ciągły przy pomocy detektorów, a uzyskane informacje przetwarzane są w taki sposób, że znane jest pochłanianie promieniowania w każdym punkcie badanej części ciała pacjenta. Dane te wyświetlane są w formie obrazów przekrojów ciała, na których w skali szarości odzwierciedlany jest współczynnik pochłaniania promieniowania dla każdego punktu przekroju (jaśniejsze miejsca odpowiadają tkankom lub ich fragmentom o większym pochłanianiu promieniowania). Pochłanianie promieniowania przez różne tkanki i narządy może być modyfikowane poprzez podanie **środków kontrastowych** co jest powszechnie stosowane w celu zwiększenia możliwości diagnostycznych i skuteczności metody.

Tomografia komputerowa uważana jest za najbardziej wszechstronną metodę diagnostyki obrazowej, w związku z tym wskazania do badania są bardzo szerokie i obejmują praktycznie wszystkie dziedziny medycyny.

Brak jest bezwzględnych przeciwwskazań do badania TK, istnieją natomiast przeciwwskazania względne związane z użyciem promieniowania jonizującego przede wszystkim **cięża** lub przeciwwskazania do dożylnego podania kontrastu, w tym **alergia na środki kontrastowe**, **niewydolność nerek** i **nadczynność tarczycy**.

Objawy uboczne i powikłania zdarzają się rzadko i związane są z reguły z reakcją alergiczną na kontrast. Objawy wczesne mogą pojawić się do godziny od podania dożylnie kontrastu i są to: zaczerwienienie, obrzęk skóry, wysypka, nudności, wymioty, zawroty głowy, nagłe osłabienie. Skrajnie rzadko może dojść do wstrząsu a nawet zgonu (1: 100 000 przypadków dla kontrastów niejonowych i 3: 100 000 dla kontrastów jonowych)(Źródło: Cochran ST, Bomyea K, Sayre JW.:Trends in adverse events after IV administration of contrast media. AJR Am J Roentgenol. 2001 Jun;176(6):1385-8.) Objawy późne mogą pojawić się do tygodnia od podania kontrastu. Mogą to być objawy skórne lub grypopodobne z gorączką, bólami stawowymi i dreszczami. Są one zwykle krótkotrwałe i mają łagodny charakter, niemniej jednak wymagają niekiedy porady lekarskiej. Po tygodniu lub nieco później mogą pojawić się objawy niepożądane ze strony tarczycy. Z tego powodu pacjenci z **jawną nadczynnością tarczycy** powinni zostać przygotowani do badania z użyciem środka kontrastowego zawierającego jod przez lekarza endokrynologa. Z opóźnieniem może pojawić się również **upośledzenie funkcji nerek**. Wystąpieniu tego powikłania sprzyjają: wyjściowo **wysoki poziom kreatyniny** we krwi, zwłaszcza u pacjentów z wieloletnią cukrzycą, **odwodnienie** - dlatego bardzo ważne jest picie dużej ilości płynów w dniu badania, **zastoinowa niewydolność serca**, **dna moczanowa**, **wiek powyżej 70 lat**, **stosowanie leków uszkadzających nerki**.

W tutejszej Pracowni TK stosowane są jedynie niejonowe, a więc bezpieczniejsze środki kontrastowe.

Na badanie TK pacjent powinien zgłosić się z aktualnym wynikiem **poziomu kreatyniny**.

Nie dotyczy to badań, w których z reguły nie podaje się kontrastu czyli badań układu kostno-stawowego, w tym kręgosłupa, badania HRCT płuc i uszu i zatok a także badań ilościowych takich jak Calcium Scoring lub densytometria TK.

(o konieczności posiadania aktualnego wyniku kreatyniny pacjent jest informowany w trakcie rejestracji na badanie).

Badanie tomograficzne nie wymaga specjalnego przygotowania, jednak w przypadku użycia kontrastu wskazane jest aby pacjent pozostał na czczo przez około 4 godziny przed badaniem. Do badania należy ubrać się w wygodną odzież bez metalowych dodatków. Należy zdjąć biżuterię, okulary, aparat słuchowy, niestałe protezy zębowe. **Pacientki karmiące nie powinny karmić przez 24 h po badaniu z kontrastem.**

Leki stosowane regularnie należy spożyć zgodnie z harmonogramem. Należy zabrać ze sobą wyniki innych badań wykonanych związanych z przyczyną skierowania na badanie, a w tym innych badań z obrazowych TK, MRI, USG, RTG oraz dokument tożsamości ze zdjęciem. Przed badaniem należy również poinformować personel zakładu o rozpoznanej wcześniej alergii lub wystąpieniu jakichkolwiek reakcji uczuleniowych na leki lub środki kontrastowe a także o stosowanych przewlekłych lekach, w tym w szczególności o biguanidach (Metformina), lekach nefrotoksycznych, beta-blokerach, niesterydowych lekach przeciwzapalnych, Cyklosporynie, Interleukinie, Aminoglikozydach,

W przypadku przeciwwskazania do podania kontrastu badanie TK wykonywane jest bez jego użycia, natomiast w przypadku konieczności wykonania badania z kontrastem może być ono wykonane tylko po odpowiednim przygotowaniu. (Pewne rodzaje badań takie jak angiografia, TK serca i naczyń wieńcowych lub perfuzja nie są możliwe do wykonania bez użycia kontrastu).

Badanie Tomografii Komputerowej wykonywane jest na podstawie **Skierowania Lekarskiego**, badanie dzieci do lat 16 musi być odnotowane w **Księżeczce Zdrowia Dziecka**. Zgodnie z obowiązującymi przepisami wykonanie badania TK wymaga pisemnej zgody pacjenta.

Do badania pacjent układany jest na stole tomografu. Badanie trwa zwykle kilka minut i składa się z kilku krótkich akwizycji wykonywanych w określonym czasie od podania kontrastu. Podczas badania pacjent powinien leżeć nieruchomo i stosować się do instrukcji personelu.

W trakcie badania i po badaniu generowane są obrazy diagnostyczne przeznaczone do dalszej analizy, typowo jest kilkaset obrazów, niekiedy kilka tysięcy. Obrazy te są oceniane przez lekarza radiologa, w części przypadków dodatkowo przekształcane i modyfikowane w celu uzyskania informacji potrzebnych do postawienia właściwej diagnozy. Proces ten bywa czasochłonny i wymagający dużego zaangażowania lekarza. Po ocenie i opisie badania część lub wszystkie wytworzone obrazy i dane liczbowe zapisywane są na płytach CD oraz archiwizowane w Zakładzie Diagnostyki Obrazowej.

Wynik badania wraz z dokumentacją na płycie CD wydawany jest pacjentowi lub osobie przez niego upoważnionej następnego dnia, jednak w szczególnych przypadkach wynik można odebrać w dniu badania, przy czym fakt ten należy uprzednio zgłosić w rejestracji. Wyniki niektórych czasochłonnych badań mogą być gotowe do odbioru w późniejszym, uzgodnionym z pacjentem terminie.

.....
Podpis pacjenta



Tomograf komputerowy Informacje oraz ankieta

.....
imię i nazwisko pacjenta drukowanymi literami

.....
PESEL

.....
TEL kontaktowy

Przebyte lub obecnie występujące schorzenia:

Przebyte zabiegi operacyjne:

Czy jest pan/pani uczulona na jakiegokolwiek substancje (leki, pokarmy, inne).....

Wykonane badania diagnostyczne (TK/MR/RTG/USG) tej samej okolicy anatomicznej?.....

Wykonane badania diagnostyczne (TK/MR/RTG/USG) z powodu tego samego schorzenia lub dolegliwości co obecne?

Czy podczas wykonywanych wcześniej badań radiologicznych otrzymał/a pan/pani dożylnie kontrast? Jeśli tak, to czy występowały po badaniu lub w jego trakcie jakiegokolwiek dolegliwości?.....

Leki stosowane przewlekłe.....

Czy cierpi Pan/Pani na klaustrofobię?

Dotyczy kobiet w wieku rozrodczym: Czy jest Pani w ciąży? Data ostatniej miesiączki

.....
data i podpis pacjenta

Oświadczenia

(Proszę o zaznaczenie właściwego pola wyboru we wszystkich punktach oświadczenia)

Po zapoznaniu się z dołączoną broszurą informacyjną dotyczącą badania tomografii komputerowej

Wyrażam zgodę na badanie TK Wyrażam zgodę na dożylnie podanie kontrastu

Nie wyrażam zgody na badanie TK Nie wyrażam zgody na dożylnie podanie kontrastu

Upoważniam poniżej wskazane osoby mi bliskie do uzyskiwania **informacji** o moim stanie zdrowia i udzielonych mi świadczeniach zdrowotnych:

.....
imię i nazwisko

.....
adres

.....
telefon

Nie upoważniam nikogo do uzyskania **informacji** o moim stanie zdrowia i udzielonych mi świadczeniach zdrowotnych.

Upoważniam poniżej wskazane osoby mi bliskie do uzyskiwania **dokumentacji medycznej (wyniku badania)** dotyczącej mojej osoby:

.....
imię i nazwisko

.....
adres

.....
telefon

Nie upoważniam nikogo do otrzymania **dokumentacji medycznej (wyniku badania)** dotyczącej mojej osoby.

.....
Data i czytelny podpis składającego oświadczenie